

OBSAH

ÚVOD	9
USPOŘÁDÁNÍ KNIHY	12
1. KYBERŠIKANA – NOVÝ TYP AGRESE U DĚTÍ A DOSPÍVAJÍCÍCH	13
<i>Alena Černá</i>	
1.1 DĚTI, DOSPÍVAJÍCÍ A TECHNOLOGIE	14
1.2 AGRESE V DĚTSTVÍ A ADOLESCENCI	17
1.2.1 Agresivita a agresivní chování	17
1.3 ŠIKANA A KYBERŠIKANA JAKO TYP AGRESIVNÍHO CHOVÁNÍ	19
1.3.1 Definice tradiční (školní) šikany	19
1.3.2 Definice kyberšikany	20
1.4 ŠKÁDLENÍ A KYBERŠKÁDLENÍ	24
1.5 FORMY KYBERŠIKANY	24
1.5.1 Projevy kyberšikany	25
1.5.2 Média (kanály) šíření kyberšikany	27
1.6 PROČ DĚTI A DOSPÍVAJÍCÍ VLASTNĚ KYBERŠIKANUJÍ?	31
1.7 SHRNUÍ	32
Literatura	34
2. VÝSKYT KYBERŠIKANY	37
<i>Lenka Dědková, David Šmahel</i>	
2.1 PROBLÉM DEFINOVÁNÍ KYBERŠIKANY	38
2.1.1 Přímá otázka	39
2.1.2 Otázky na konkrétní formy/projevy kyberšikany	39
2.2 VÝSKYT KYBERŠIKANY V ČR	43
2.2.1 Identifikování kyberšikany ve výzkumu COST	45
2.3 PROPOJENÍ S TRADIČNÍ ŠIKANOU	48
2.4 MEDIÁLNÍ OBRAZ KYBERŠIKANY	49
2.5 JAK KYBERŠIKANU U DÍTĚTE ROZPOZNAT	52
2.6 SHRNUÍ	53
Literatura	54

3. AKTÉŘI KYBERŠIKANY	55
<i>Hana Macháčková, Lenka Dědková</i>	
3.1 ŠIKANA A KYBERŠIKANA JAKO SKUPINOVÝ PROCES	56
3.1.1 <i>Pozice a role ve skupině</i>	56
3.1.2 <i>Reakce okolí na šikanu</i>	57
3.1.3 <i>Role skupiny u kyberšikany</i>	58
3.1.4 <i>Sociální pozice aktérů kyberšikany</i>	58
3.1.5 <i>Reakce okolí na kyberšikanu</i>	59
3.2 OSOBNOSTNÍ CHARAKTERISTIKY A VRSTEVNICKÝ STATUS AKTÉRŮ ŠIKANY A KYBERŠIKANY	60
3.2.1 <i>Oběti šikany a kyberšikany</i>	61
3.2.2 <i>Agresori šikany a kyberšikany</i>	64
3.2.3 <i>Oběti/agresori</i>	67
3.2.4 <i>Rozdíly v pohlaví</i>	68
3.2.5 <i>Přihlízející</i>	69
3.3 SHRNUTÍ	75
Literatura	76
 4. DOPADY KYBERŠIKANY	 83
<i>Lenka Dědková, Hana Macháčková</i>	
4.1 JAK PŘÍSTUPOVAT K POZNATKŮM O DOPADECH KYBERŠIKANY	83
4.2 CHARAKTER DOPADŮ U KYBERŠIKANY	84
4.3 DOPADY NA INDIVIDUÁLNÍ ÚROVNI	86
4.3.1 <i>Dopady kyberšikany u obětí</i>	86
4.4 ROLE OBĚTÍ A AGRESORŮ	92
4.4.1 <i>Dopady kyberšikany u agresorů</i>	92
4.4.2 <i>Sebevražedné tendence</i>	93
4.4.3 <i>Dopady kyberšikany u přihlízejících</i>	94
4.5 DOPADY KYBERŠIKANY NA KOLEKTIVNÍ ÚROVNI	96
4.5.1 <i>Dopady v rámci vrstevnické skupiny</i>	96
4.5.2 <i>Dopady v rámci rodiny</i>	98
4.5.3 <i>Dopady v rámci školy</i>	99
4.6 SHRNUTÍ	100
Literatura	101
 5. STRATEGIE ZVLÁDÁNÍ KYBERŠIKANY	 105
<i>Alena Černá</i>	
5.1 STRATEGIE ZVLÁDÁNÍ JAKO REAKCE NA STRES	106
5.2 STRATEGIE ZVLÁDÁNÍ U KYBERŠIKANY	107
5.2.1 <i>Jiná možnost rozlišování – reakce a prevence</i>	107
5.2.2 <i>S čím se můžeme setkat přímo u obětí?</i>	108

5.2.3 Znamená vyhýbání se nezvládnutí situace?	114
5.2.4 Svěřit se, či nesvěřit?	114
5.3 ÚČINNOST STRATEGIÍ VYROVNÁVÁNÍ SE S KYBERŠIKANOU	117
5.4 CO OVLIVŇUJE VOLBU STRATEGIÍ VYROVNÁVÁNÍ SE S KYBERŠIKANOU?	119
5.5 SHRNU TÍ	120
Literatura	121
 6. MOŽNOSTI PREVENCE A INTERVENCE	123
<i>Anna Ševčíková, Lenka Dědková</i>	
6.1 DOPORUČENÍ NA ÚROVNÍ AKTÉRŮ – CO MŮŽEME UDĚLAT PRO TY, KDO MAJÍ ZKUŠENOST S KYBERŠIKANOU	124
6.1.1 Doporučení na úrovni aktérů aneb co by děti a dospívající měli znát	125
6.2 DOPORUČENÍ NA ÚROVNÍ AUTORIT	127
6.2.1 Rodiče	127
6.2.2 Škola	133
6.3 DOPORUČENÍ NA ÚROVNÍ INSTITUCÍ	137
6.4 SHRNU TÍ	139
Literatura	140
 SLOVNÍČEK POJMŮ	143
 REJSTŘÍK	149